

75408

II
ЖС 8402
1937-1
Рік I.

ч. 1.

Дрогобич, листопад 1937.

ЖИТТЯ і СЛОВО

МІСЯЧНИК.

Адреса Редакції і Адміністрації: Дрогобич, вул. Солоний ставок ч. 21.
Адреса для поштових посилок: Drohobycz, skrytka pocztowa 6.

вул. Статніського, 24.
Блюмен Н. П. і м. Шевченка

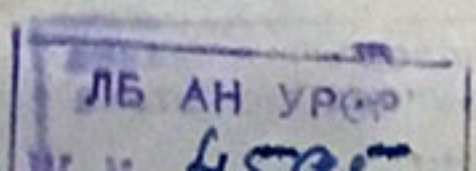
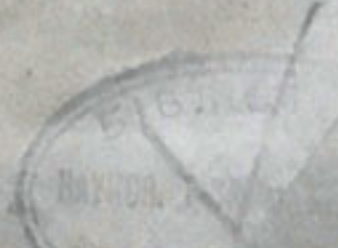
- 2. З укр. націоналістичного Тінь Бжова над Еспанією.
- 3. Історичних рейках.
- 4. Самовбив-
- 5. Франко, Сталін і Еспанія.
- 6. зміни в Рад. Союзі.
- 7. Огляд світових подій.
- 8. З життя і преси.
- 9. Від Адміністрації.
- 10.

Від Редакції.

Відаємо отсе в руки читачів перше число „Життя і Слова“.

Заданнем нашого часопису не є пособляти діянно якоїсь існуючої політичної партії, ані творенню нової. „Життя і Слово“ має стати вільною трибуною всіх тих, у яких людської гідності, поривів і змагань до Волі не вбило ще фашистівське канібальство, ані не роз'їла сталінська гниль. І боротьбу з реакцією, тупоумством, кромішньою тьмою і розгулом фашистівського здичіння, що так розкішно розцвілились на наших землях на погною сталінської дегенерації, вважаємо першим і головним завданням.

Дикунству, що воює палкою і бомбою, протиставляємо вільне Слово поступової, колективної Думки. Знаємо, яке важке завдання беремо на себе. Та ми переконані, що у вас Читачі і Прихильники знайдемо моральну і матеріальну піддержку. Журнальдик цей хочемо зробити справжнім Вашим журналом. Тому очікуємо й жадаємо від Вас співпраці. Пишіть про все, що в даний момент вважаєте потрібним. Пишіть так, як умієте, бо не важне те, як напишете, а важне про що напишете.

З укр. націоналістичного Гуляй - поля.

Преса щораз частіше приносить вістки про бешкети, побиття і морди, що є наслідком терть політичних груп.

Минає рік, коли то в укр. націоналістичній пресі всіх відтінів пішла посилена пропаганда „прямої акції“ у політичній боротьбі проти своїх противників зі соціалістичного тобору. Та пряма акція, це іншими словами пропагування у політ. життю права п'ястука. Вирівнювання політичних розходжень при помочі палиці, штилета, револьвера — ось наслідок усиленої пропаганди права з джунглів. Нагубвичі, Верчани, Маківка — ось живі зразки методів політичної боротьби, до тепер у нас непрактикованої. Все те було оповита сьайвом боротьби проти укр. лівіці. Хрестоносний похід укр. націоналістів має такі трофеї як скритовбийчі морди в Бережанщині, Жовківщині, Долині. Ударом штилета в дванадцятій годині в полудне у власній хаті, глухий стріл ізза плота, чи крізь вікно темної ночі—це тільки технічні засоби.

Вчинки ті викликали радісний ентузіазм серед різного рода націоналістів. Робилося це все під шумним плащиком боротьби проти „комінтернівських агентів, наймитів Москви“. Алеж під те поняття підтягають усіх, хто тільки не приплескував націоналістичним орґіям, чи був се соціяліст, соц.-радикал, соціал - демократ, марксист, чи в кінці комуніст, що чесно повірив у сталінські брехні про соціялізм у СРСР, та про існування української держави в межах сталінського Рад. Союзу,

В імя правди треба ствердити, в 90% фізичний терор, стосований до людей, що нічо не мали спільного з Комінтерном, а що більше, активно протиставились його політиці. Але чи взачалі палиця і штилет є середником ідеологічної боротьби проти когоб то не було?

Від 1933 р. жиємо під психозою політичного погрому. Методи брунатних сорочок усильно намагаються укр. наці прищепити на наш ґрунт. Зерно вже зійшло. Перший збір мали ми в 1936 р. Маємо вже вістки із 1937 р. — збори філій Просвіти в Рогатині й Тернополі. Ждемо на дальші вістки з поля бою.

Зайшла однак у посліднім часі дивна зміна, але зовсім послідовна. Методи, які знаходили таку похвальну апробату,

коли їх стосовано до лівиці, знаходить вже своє примінення у конкурентній боротьбі в тоборі самих націоналістів. От хочби розбивання голів кастетами серед укр. націоналістичного студентства, мордобиття серед націоналістичних редакторів і така квітка, як посл. оунівський процес у Львові Біди й тов., що витягнув на денне світло гниль того середовища.

Даймо одначе голос пресі. „Батьківщина“ орган Фронту Національної Єдності Палієва-Волинця в ч. 18. з 16.V. ц.р. пише:

„Події, що мають місце в різних околицях З.У.З. вказують, що власне ми увійшли у стадію такого розкладу. Гуляють темні сили—пхають ножі в плечі чесних громадян, „розвалюють колами голови, підпалюють, вимушують гроші і т. д. А все те відбувається під фірмою ідейної боротьби: люди допускаються каїнових вчинків, покликаються, що вони . . . націоналісти“.

Коротка пам'ять у панів редакторів. Забули, що своїми писаннями підготували самі ґрунт під такі вчинки. Підготували однак проти соціялістів, а учні зле зрозуміли та між собою зуби рівнають.

А в числі 19. Батьківщини читаємо таке :

„З неділі на понеділок з дня 9. на 10. V. 1937. р. невідомі спричинники-варвари здемолювали домівку чит. Т-ва „Просвіта“ в Жукові, повіт Любачів. Знищили всі прикраси а тризуб обдерли, потоптали й викинули на двір. У Жукові комуністів нема! (підкр. наше.—Ред. Ж. С) Мусіли це зробити ті наші сусіди що заздрісним оком дивляться на гарний розвій наших установ“.

От шкода, що тих комуністів чи соціялістів нема, а то можнаб їм те прищепити. А так не скриєш, що самі націоналісти те зробили. Чомуж не кричите про збещення!?

Занимається тими явищами „Свобода“ в ч. 19. з 23.V. ц.р. у звязку з подіями в Радехівщині :

„В цій акції напевно також проявляються своєрідні українські „духи землі“, т. зн. що тут і там сходять посів безвідповідальної та ідейно цілковито в останніх роках схаотизованої націоналістичної агітації, яка до свого програмового багажу затакала з усіх закутків світа найбільш ріжноманітні, органічно з на-

шим ґрунтом незв'язані, найбільш нераз суперечні собі гасла. Бо чогож тільки нині нема в цій націоналістичній „ідеології“? Усе було добре для тієї „ідеології“ якщо воно тільки розвивало в душах нашої молоді духа жорстокости, анархії, „гону“, „запалу“, „рушійности“ та ще всяких інших проявів творчости“.

Так, так, хто сіє вітер, той повинен бути приготований на бурю. Але пережили ми панщину, переживемо й . . . націоналістичний „гін“ і „запал“.

Р. К.

Тінь Єжова над Еспанією.

„О батьку наш, великий Прометею
І нас клюють за щирю ідею,
Та не орли, а дикі, хижі сови.“

Вісти, що надходять з Еспанії починають щораз більш непокоїти робітничі круги Європи й Америки. Причина того не тільки в сталім поступі ґен. Франко, але також у внутрішньо-політичній ситуації, що там витворилась. За цілий час гром. війни старається С.Р.С.Р. за всяку ціну підчинити еспанський пролетаріят своїм розказам.

З самого початку вибуху гром. війни радянська дипломатія, щоб не застрашити свого сільника, франц. буржуазії, проголошує неінтервенцію, що в суті річи означало блокаду еспанського пролетаріяту, кільчастий дріт Клемансо в російській революції. Це вможливило ґен. Франко вже в перших місяцях зайняти половину Еспанії. Щоб однак ратувати дуже надшарпану серед світового пролетаріяту репутацію моськовськими процесами та показати себе спасителем есп. революції, Сталін позваляє вивозити зброю до Еспанії. Стал. бюрократія збиває на тім подвійний капітал. Визбувавється старого воєнного матеріялу за золото з есп. державного банку, а перед світом реклямує це як поміч.

Минулого року прийшов до Барселони транспорт рад. зброї. Консул Антонов - Овсієнко зажадав, щоб з уряду усунено міністра справедливости Ніна, в противнім случаю зброя відплине назад. Каталонія заплатила ту ціну, бо нічим було боронитись перед Франко. Уживаючи того самого ар-

гументу, Сталін зажадав розв'язання ПОУМ, арештування провідників тої партії і розбровння робітничої міліції.

ПОУМ (Роб. партія марксівської єдності) це партія, що перша викинула клич замирення серед робітництва перед небезпекою фашизму. Її міліція у липневі дні дуже причинилась до придушення фашист. пучу. Провідник її Маврін замордований, бо організував партизантку на задах армії Франко. Але ПОУМ мав свої „гріхи“ перед Сталіном. Передовсім та партія в революційна й марксівська. Повела вона роз'яснюючу й протестаційну кампанію з приводу московських „процесів“. Уважають ПОУМ троцькістівською партією, але треба ствердити, що вправді в вона зближена до троцькізму, однак її тактичні потягнення (вступ до коаліційного уряду) були остро критиковані Троцьким.

Те, що було й в святим обов'язком соціаліста перед своєю клясою, то в важкою провиною перед бюрократією Сталіна та його компартійцями. За те саме в СРСР. тисячі положило голови, не могло безкарно перейти в Еспанії. З виступами ПОУМ солідаризувались анархо-синдикалісти (міліонова робітниця організація). На ті два відлами роб. руху посипались тепер обвинувачення, яких так залюбки вживають у Москві. „Шпигуни, диверсанти, скажені пси, підлі, тричі прокляті і т. д.“ Одним словом уся можлива сталінська лайка й брехня. Завершенням тих „аргументів“ була загроза минення достази зброї, або її обіцянка.

Комуністи на спілку з буржуазними республіканцями й правими соціалістами творять уряд. Домагання Сталіна виконувється. Робітництво зривається до оборони. Стягненим з фронту військом кроваво здушується революцію. Тисячі вбитих й ранених. Мав відбутися показовий процес у Барселоні над Ніном, провідником ПОУМ. Міжнародня бригада ім. Димітрова розстрілює 300 робітників, арештованих за опозицію. Але Барселона не Москва, тяжко тут зрежисувати признання й покаяння. Не знати також, якби відповіли робітники, що борються на фронті проти Франко. З Ніном розправляються знаним Сталінови й Гітлерови способом — „підчас утечі застрілено“. А скільки „застрілено підчас утечі“ менше знаних борців?

До Еспанії і Каталонії поспішно висилається „найліпших“ агентів ІПУ, спеців від „процесів чарівниць“, як їх влучно

назвав секретар Соціалістичного Інтернаціоналу Ф. Адлер. Мавріна замордували франкісти, Ніна сталінці. Що за співпраця!

Найкращі борці есп. пролетаріату з посеред поумівців, анархістів, соціалістів, що не зложили голов під кулями німецьких і італійських дул, кладуть їх під наганом „також геніяльного Єжова“. Інтереси еспанської революції посвячені інтересам радянської бюрократії— нової шляхти.

Протести Ф. Адлера (II Інтернаціонал), Троцького, Мактона, Броквій (незал. Роб. Партія Англії), М. Піверта (соціалівиця Франції) викликали скажену лютю серед опричників Сталіна, — Над Еспанією зависли страшні хмари, падуть раз по раз блискавки помічників Єжова, щоб освітити трупи революціонерів.

На гура-патріотичних рейках.

Пятий пленум Ц. К. К. П. П., а особливо його постанови наробили багато шуму в польській пресі. — Варшавський пепесівський „Роботнік“ і полковниківська „Газета Польська“ посвятили їм цілий ряд статей, в яких перецитовують і обговорюють цілі уступи цих дійсно цікавих і дуже характеристичних для К.П.П. постанов.

Як видно із наведених у згаданих газетах цитатів, Комуністична Партія Польщі рішила зірвати зовсім із своєю колишньою ідеологією і тактикою і перейти всеціло на нові, гура-патріотичні-як влучно іронізує „Газета Польська“-рейки.

„К.П.П. пише — „Роботнік“ — приказує нагально своїм організаціям вдаряти зі „запалом“ в ультрапатріотичну нуту.... Постанови V. Пленум домагаються „піврати з національним нігілізмом і перейти до конкретної реальної національної (народовей) політики!

„Газета Польська“ з 14 квітня радіє з такого патріотичного уступу постанов V. пленума, де К. П. П. вказує на конечність „боротьби з політикою національної зради... боротьби за включення Польщі до порозуміння мирних держав, яке творять Франція, Чехословаччина й Рад. Союз, бо це сьогодні найуспішніший засіб оборони незалежності Польщі“...., заявляє, що „помимо комізму, який в кожного з нас мусить викликати журба Комінтерну про.... незалежність Польщі

і про правильний напрямок національної політики“, постанова ця заслуговує на увагу. Запевняє К.П.П., що в союзі з Францією Польща стоїть від давна, а теперішній польський уряд союз цей значно поглибив і затіснив.

Колишньої вимоги „робітничо-селянського уряду“ в нових постановах К. П. П. вже не має. Для теперішньої К. П. П. всякий уряд, „що прилучить Польщу до мирового бльоку, твореного Францією, Чехословаччиною і С.Р.С.Р. дасть гарантію оборони миру і незалежності Польщі“... (Газ. Польська з 25 квітня).

Вказуючи на конечність негайного створення „народного фронту“ в Польщі, капепівські постанови рівночасно вичисляють подрібно, хто може увійти до цього фронту. Отже:

„Центром такого фронту повинні бути в теперішніх польських умовах соціалістичні партії, строніцтво людове і з'єдинені проф. союзи... В рядах того фронту можуть і повинні знайтися рівножі чисельні маси дотеперішніх прихильників санації й ендеції (підкр. наше)... які бажають, щоби Польща була вільною і незалежною державою“... (цитат за „Газ. Польською“ з 14 квітня).

Свої організації взивав К.П.П. покінчити з революційністю. „Треба з цілою рішучістю — пишуть постанови пятого пленум—пятнувати як шкідництво форсування гостих, авангардистичних форм боротьби“... („Напшуд“ з 8 травня).

Варшавський „Роботнік“, обговорюючи постановки V. пленум К.П.П. пише:

„Це новий етап в пестрій, мінливий, хамелеоноватій еволюції польського комунізму. Враз із цілим Комінтерном все шукає він, нервово пошукує „філософічного каменя“ шляху до мас, довіря серед мас; кидається на всі сторони, все змінює свої кличі. Але нічого (або дуже мало) з цього не виходить, бо-помимо цілої сорокатої все змінюючих себе кличів—основний блуд триває... А в ним залежність від Москви, рабська залежність від державного інтересу і приказів С.Р.С.Р... Постанови К.П.П. свідчать про слабкість польського комунізму, про цю слабосилість, яку бачили ми в день 1 травня. Слабосилости не лише організаційної, але й ідеологічної... К.П.П. у всіх найважливіших справах цофавється на позиції соціал-демократії“... („Роботнік“ з 4 травня.)

Самовбивство Любченка.

Газети з перших днів вересня принесли вістку про самовбивство голови Ради Нар. Комісарів У.С.Р.Р. Любченка. Самовбивство це, згідно з донесеннями преси мало наступити безпосередньо перед арештуванням Любченка за „опозицію“.

Хто слідкував за подіями останніх років і персонажами отих подій на Рад. Україні, тому в якунебудь „опозиційність“ Любченка повірити трудно. Бувший укр. ес - ер від перших днів сталінської реакції всеціло й без решти був стопроцентним сталінцем і тільки отьому своєму сталінському холуйству завдячував свій високий пост. І справа далеко не в опозиційности Любченка. Справа в тому, що період реакції скрізь і всюди означав тріумф відосередних сил. Слушність отього правила особливо яскраво зазначилася в Рад. Союзі. За останніх 10 літ посиленої сталінської реакції ні одна політична щілинка в Рад. Союзі не зрослася ще, ні одна найменша ранка не затяглася, ні один найменший конфлікт не закінчився згодою. Капітуляції й понижування не помагали. Відосередні сили найдрібнішу щілинку розпирали у цілі прірви. Хто поважився де не будь і в яку небудь щілинку встромити свій мізильний палець, той пропадав безповоротно враз з головою. А Любченко, повіривши мабуть у „широку демократичність“ нової сталінської Конституції, саме діткнув своїм мізинцем малесенької щілинки весною ц. р. у Москві, заговоривши про українські справи. І провалився за це, вспівши заледви випередити казьонний мавзер ІПУ власним бровнінгом. Самовбивство Любченка, подібно як і самовбивство Скрипника вказують на те, які противенства роздирають сталінську верхівку і який великий жах морозить їй кров у жилах. Непевна вона своїх найбільш відданих слуг.

Звичайно Скрипник не Любченко. Старий, заслужений більшовик, чоловік відважний і рішучий. Як щиро відданий сталінець громить безпощадно в 1927-32 р. т.зв. шумськівську опозицію, підриваючи її авторитет найбруднішими вигадками і винищуючи її просто фізичною силою. За ті заслуги, Сталін справляв йому 60-літний ювілей не тільки в Харкові, але й у Москві. За рік одначе після ювілею Скрипник вже став небезпечний як зізда значної величини. Постишев дістав приказ довести його до самовбивства і він сходить з арени

з тим самим пятном, яким так залюбки клеймив шумськівську опозицію.

Любченко не Скрипник. Це вже зірка дуже підрядної величини. Потульний, слухняний, виконавець волі начальства. Кого й за що громити, це йому обоятно. І громить враз зі Скрипником Шумського й Максимовича, з Постишевим Скрипника, з Косіором Постишева, з Хатаввичем Косіора, з Кудрявцевим Хатаввича іт.д. доки не прийшла черга й на него. Не стало величин—давай під станок мірноту. Сталінська кліка прочуває свій кінець і в судорогах жаху торощить на право і на ліво по всім, що ще чільніше у її власному апараті.

І. Чарнота.

Франко, Сталін і Еспанія.

Минав 14 місяців від вибуху оружної громадянської війни в Еспанії. Час, що позваляв зробити певні висновки.

З початком 1937 р., по виборах у лютому до кортезів, владу обняв у Еспанії т. зв. Народній Фронт, се то блок соціалістів, комуністів і буржуазних республіканців, при підтримці анархістів. Уже в своїм zaloженні така співпраця нічого доброго не віщувала. Пролетаріят не думав стати на півдорозі до повного свого визволення, а буржуазна частина Народнього Фронту всіма силами намагалась удержати стан посідання своєї кляси. Вправді Жіль Роблес відійшов, але зістали ще його та короля Альфонса генерали, а пролетаріят мусів, мимо своєї побіди в кортезах та уряду Нар. Фронту, страйками добувати крок за кроком своїх прав, деколи навіть кроваво. Однак еспанська реакція не думала без бою уступити. При помочі своїх генералів і офіцерського корпусу, що надалі полишились на своїх місцях за уряду Нар. Фронту, під тихими намовами Еспанії і Німеччини приготовляється до оружного виступу. 17. і 18. липня 1936 р. еспанські генерали займають ціле Марокко. 19. липня усі гарнізони в Еспанії зачинають контрреволюційний виступ. Уряд звертається до ген. Молі пізніше до ген. Квіпо де Ліяно, щоб обняли командування вірних ще урядові військ проти Франко. Але ті відмовляються, бо самі переходять під розкази Франка. Уряд повис у повітря. Тільки геройська боротьба Еспанського пролетаріяту загамувала наступ збунтованих фашистських

генералів. Не генерали, до котрих звертався уряд Нар. Фронту о поміч проти Франко, але пролетаріят уратував у липневі дні Еспанію перед заливом фашизму.

Уоружений пролетаріят, т.зв. робітничя міліція, дав показову лекцію опортуністичним провідникам соціалістичної і комуністичної партій, як треба боронити робітничих інтересів. У той час, як уряд стратив зовсім голову, не забезпечивши Мадриту, переноситься до Валенсії, а Франко мріяв вже по тріумфальний в'їзд до столиці, пролетаріят відрухово бере оборону столиці в свої руки. Ростуть барикади, окопи, бетонові укріплення й Мадрид борониться уже 10 місяців. І, як у липні, тільки міліціонери оборонили Мадрид перед упадком.

Цілий тягар боротьби проти фашизму лежить на плечах пролетаряту. В Еспанії робітництво зорганізоване у двох професійних організаціях: С. Н. Т. — анархо-синдикалістичній і У. С. Т. — соціалістичній. Масова база третього спільника Нар. Фронту—бурж. республіканців—уже в липневі дні пішла до Франко. Комуністи в сліпим зняряддям у руках сталінських дипломатів із посольства й їх сила залежить більш під шантажу доставки зброї. У послідних часах сильно зросла т. зв. Робітничя партія марксівської єдності—ПОУМ—загнана урядом у підпілля та остро переслідувана. Сильний вплив ПОУМ позначається на анархо-синдикалістичній і соціалістичній лівіці.

Вибух фашистівського повстання був приготовлений Еспанією та Німеччиною. Всіми можливими способами спмагають ген. Франко. Достарчають йому зброю, танки, гармати й своє регулярне військо. Маляга й Сантандер — трофеї італійських легіонерів. За те уряд Нар. Фронту Еспанії з вибухом фаш. повстання є блокований урядом Нар. Фронту Франції і С.Р.С.Р. Франція навіть припинила була торговельні зносини. Так поступили Сталін і Блюм. Так виглядала міжнародня солідарність пролетаряту, що її повні уста мають ці панове.

Широко розкричана поміч Франції і С.Р.С.Р. фактично була помічею французького і бельгійського пролетаряту в формі охотників, а СРСР. казав собі платити золотом за зброю. Про охотників з царства Сталіна ніхто навіт не згадує. Їх нема. Приїхали хіба випробовані помічники Ягоди.—

Єжова. Але С.Р.С.Р. не тільки жадає золота за зброю, що більше, свої солони заплачені доставки узалежнює від внутрішньої політики. Жадає: розв'язання ПОУМ і арештування її провідників тому, що посміли протестувати проти дикої сталінської різни старої гвардії більшовиків у СРСР та розкривали зрадницьку політику поплечників Сталіна в Іспанії із комуністичної партії, а далі—розбробнення робітничої міліції—оруженої сили есп. пролетаріату, що не хоче йти під диктатом „геніяльного“ Сталіна.

Іспанія потребує зброї за всяку ціну. Сталін це використовує. ПОУМ розв'язана, робітників розброюється. Уряд Л. Кабалеро, що не хотів у 100% виконувати домагань Сталіна (погром робітничої опозиції, показові процеси на взір москвовських і т. д.) подається до димісії. Новий уряд Неґріна є вже послухним знаряддям сталінських інтриг. В опозиції стали обі проф. організації, соціалістична лівиця з Л. Кабалеро, анархісти й ПОУМ. В склад уряду ввійшли буржуазні республіканці комуністи й праві соціалісти. Сталін діпняв свого й громить методами випробованими в С.Р.С.Р. своїх противників, найвірнійших борців пролетаріату. Розоруження пролетаріату, розгром робіт. організацій, арешти і розстріли поумівців, анархістів, лівих соціалістів, розбиття робіт єдності—ось причини поразок на фронтах.

Найліпшим помічником Франка є Сталін. Іспанський пролетаріат бореться на двох фронтах, — проти міжнароднього фашизму, що його ставленником є Франко й проти „власного“ уряду в Валенсії та Барселоні, що виконують послухно накази агентів Сталіна. Сталінізм це міжнародня ганґрена на робітничім русі. Історична роля припала іспанському пролетаріатові—витяти два боляки, фашизм і сталінізм. Побіда над Франко можлива лише по побіді над поплечниками Сталіна в Іспанії. Що іспанський і катальонський пролетаріат це зрозуміли доказом того вічний неспокій у Барселоні, Албацесте, в Арагонії, Валенсії.

Поки що тріюмфує Франко й Сталін. Але як доносять часописи, вже повстав блок робітничих партій проти тепер уряду.

I. Ч.

Переміни і зміни в Рад. Союзі.

Один із заграничних кореспондентів у Москві, аналізуючи недавно ситуацію в Рад. Союзі, писав не без частинної рації, що „внутрішні зміни, які в останніх часах заходять у Рад. Союзі починають переконувати навіть найбільших скептиків про те, що Сталін ударним темпом став вирівнювати так у ідеологічній, як і в практичній ділянці різниці, що відріжнювали країну рад від капіталістичних держав“.

Бо й дійсно. Постанову смого конгресу сталінського Комінтерну про те, що, мовляв, соціалізм у С. Р. С. Р., без огляду на низький в порівнянні до капіталістичних держав в урівень виробництва і незалежно від ходу розвитку решти людства, все таки „побідив цілковито й безпоровотно“ — кожний думаючий і слідкуючий за подіями чоловік вважати мусить за надто вже грубу і дуже небезпечну демагогію. Те, що діється в Рад. Союзі від кількох літ не вказує в ніякому разі навіть на напрямок до соціалізму, а вказує навпаки на зовсім щось протилежне.

Безумовно, що основна маса промислових засобів виробництва Рад. Союзу незвичайно піросла і зосередилася в руках держави, а в ділянці сільського господарства в руках колективів, то все таки балачки про „остаточну перемогу соціалізму“ в Рад. Союзі являються дуже грубими нитками шитою побрехенькою сталінської бюрократії. Державну власність не можна ще далеко вважати за соціалістичну власність, бо ця остання обусловлена саме не ростом, а завмиранням держави, як сторожа тієї власності, змигченням і затиранням суспільної нерівності та поступенним малінням самого поняття власності в свідомості й навичках суспільності. Колиж ходить про процеси, що за останні роки заходять у Рад. Союзі, то можна сказати без пересади, що там розвиток іде якраз не в тому, а в протилежному напрямку. Помічається щораз то яскравіший зріст суспільної нерівності, а в парі з цим щораз нахабніший розгул державницько-бюрократичного сталінського апарату.

Низька відносно видайність праці при високих капітальних витратах, висеких видатках на розбуханий бюрократичний апарат, а до того при постійних крадіжах безконтрольного апарату створює ще й тепер гостру недостачу найважливіших

предметів першої потреби для широких мас. Економічні досягнення Рад. Союзу, ще надто скромні, щоби піднести матеріальний і культуральний рівень населення — показали вповні вистарчаючими, щоби виділити широку упривілеовану верству бюрократії. І ця радянська бюрократія, заграваючи на чисельних суспільних антагонізмах зуміла вже добитися фактичної незалежності від працюючих. Як кожна бюрократія вона теж щораз то більше загарбує для себе значну частину народнього доходу і починає ставати найбільш упривілеованою зі всіх упривілеованих верств. В радянській суспільности щораз то глибше починає зарисовуватися і устійнюватися чудернацька суспільна ієрархія від безпритульного, проститутки й люмпенпролетарія до бюрократичних бонзів з палацами, автами, грубо коштовними гулянками не гіршими напевно від „широкого життя“ західно - європейських „лицарів капіталу“.

Шляхи буржуазної реставрації в Рад. Союзі відкриваються особливо наглядно в питанні про сім'ю. Не могучи ніяк справитися зі завданням належного прокормлення й виховання радянських мас, сталінська бюрократія занялася з особливою пильністю реставрацією й ідеалізуванням дрібноміщанської сім'ї з усім її замкненим у собі хазяйством. Очевидно, що сім'я ця як така, вже починає з особливою гостротою висувати питання про спадкове право. Її підпирав в тому вся бюрократія, бо вона шукаючи опертя на цій саме консервативній сім'ї, почуває сама, що її панування неповне, коли вона не зможе переказати своїх надбань і привілеїв своєму власному потомству. Спадковий закон доведе до дальшого поширення рямок приватної власности.

Економічне й політичне положення працюючих постійно гіршає. Заробіння платня у щораз гіршому відношенні до коштів прожиття. Віктор Серж у одній зі своїх книжок пише, що заробітня платня в Рад. Союзі вагається тепер поміж 50 а 10.000 рублів у місяць. Очевидно, що по цих 10 тисяч у місяць „заробляють“ не робітники. Придумана сталінською бюрократією т. зв. „стаханівщина“ не відбігає в нічому від капіталістичної „раціоналізації“.

Керовництво фабриками й колективами опинилося вже всеціло в руках бюрократії. Партійні маси від ряду літ зведені лише до ролі бездумних оплескувачів кождоразових заряджень

бюрократичної верхівки. Найменший прояв думки здавлюваний жорстоко концтаборами й рострілами, революційні традиції зведені до дикунського культу особи некорованого кремлівського негуса.

Колишня ленінська національна політика замінена курсом на повне великодержавноросійське держимордство. Одним словом, у всіх ділянках життя поставила сталінська бюрократія під удар усе, що було нове й постунове в радянській системі і зі „сторожа соціалізму“ на словах стала послідовним винищувачем і ворогом соціалізму на ділі. Політичне значіння нової сталінської конституції теж протилежне до всіх її офіційних захвалювань. Нова конституція явно сконцентрувала всю владу й контроль над усіма ділянками життя в руках сталінської бюрократії і юридично зліквідувала колишнє пануюче положення пролетаріату. Наперекір казкам про „широку демократію“ сталінська конституція підшрубувала тільки ще вище державний натиск і вмішування держави у всі ділянки життя громадян.

Поліційний розгул бюрократії дійшов до крайніх меж. Закріплюючи своє панування Сталін і його бюрократична кліка були примушені в першу чергу поставити під мавзер ІПУ всю стару більшовицьку гвардію революціонерів. Аранжуючи для неї криваві різні по цілому Союзі з комедіями масових процесів, або й без них, вдалося їй фізично винищити цю гвардію. Але Сталін і його кліка бояться не тільки революціонерів, вони бояться і власного апарату. Ті, що помогли Сталінові піднятися, не все певні до того, щоби віддано піддержувати його і на його заворотній висоті. Він примушений щораз то частіше поновляти знаряддя свого панування, бо боїться, що ануж ті знаряддя поставлять собі другого вождя.

Ця небезпека особливо гостро стоїть у відношенню до армії. Звичайно буває так, що коли бюрократія визволюється з під контролі народу, то й військова каста всіма засобами стремить визволитися з під опіки цивільної бюрократії.

Сталін розумів, що його поліційне командування над радянськими масами може в кожній хвилині замінити перший з черги „маршал“ своїм далеко простішим і більш здисциплінованим військовим апаратом і тому він старався запобігти такій можливості, організуючи превентивну різню радян-

ських генералів з Тугачевським на чолі. Чи на довго одначе відсунув від себе того роду можливість вгадати трудно. Певне одно, що червоній армії завдав він тією різнею страшний удар, принісши в жертву інтереси оборони Союзу інтересам самозбереження себе і своєї бюрократичної кліки.

Заходить питання, чи супроти всіх тих змін і перемін, можна ще й тепер уважати і називати Рад. Союз робітничою державою. Це питання є того самого роду, що питання чи напр. той або інший профсоюз опанований і зраджуваний опортуністичною верхівкою, треба вважати і звати робітничою організацією. І так як свідоме робітництво навіть такий профсоюз вважав робітничим, т. зн. боронить його від усіх нападів клясового ворога зі зовні, а рівночасно всередині веде непримириму боротьбу проти зрадницьких ватажків цього профсоюзу, так теж при поборюванні злочинної сталінської бюрократії і всіх її протиробітничих потягнень не слід забувати, що Рад. Союз вже в силу його продукційних сил не можна ставити на ряду з капіталістичними державами.

Огляд світових подій.

1935 р. — війна в Абісинії, 1936 р. — війна в Іспанії, 1937 р. — війна в Китаю. І ті три війни, мимо закінчення абісинської, є тепер найважнішими подіями в світі. Абісинія є далі тереном партизанських воєн з Італійцями й об'єктом торгу між Англією й Італією. Франція і Англія ще дотепер не признали підбою Абісинії Італією, за це признавання домагаються від Італії певних уступок у еспанській справі.

Іспанія, окрім боротьби пролетаріату, сталася тереном міряння сил італійського й німецького імперіялізмів з одної сторони, а англійського й французького з другої. Воднім вони всі сходяться, щоб еспанський нарід вирішування своїх інтересів не взяв у власні руки. Італійські й німецькі війська та зброя, що будують т. зв. національну Іспанію Франко, це велика загроза для середземноморських доріг Англії і Франції до їхніх колоній. А це є найбільше чутке місце англ. і франц. імперіялізмів. Тим треба пояснити ті піклування комітетом неінтервенції та жадання відкликання італійських та нім. „охотників“ з Іспанії. Депеші по здобуттю Сантандер між ген. Франко а Мусолінім підтвердили тільки, що на північному

фронті воюють виключно регулярні італ. дивізії. Затоплювання кораблів на Середз. Морі, напади на воєнні кораблі Англії дуже занепокоїли англ. уряд. Колиб не це, то Англія і Франція згодилисяб на Франко. Валенсійський Уряд Неґріна є під сильним впливом Англії. Саме тепер інтереси Англії, Франції і СРСР у дечім сходяться. Так, що участь комуністів у уряді Неґріно нікого не повинна милити, а противно підтверджує це. Говориться у посліднім часі, що Англія пертракує з валенсійським урядом і Франко в справі повороту короля Альфонса та заведення конституційної монархії. Така розв'язка тої справи булаб найбільш пригожа для Англії і Франції. Залежить тільки від Італії і Німеччини чи схотять ділитися добичею. Доля Еспанії є покищо об'єктом торгу приглушуваного гуком гармат і літаків.

На Далекому Сході серпень пригадав світові про нескінчений наступ Японії на азійський суходіл. Японці хотять мечем розтяти вузол інтересів ріжних імперіялізмів та прочистити шлях для власної експанзії. Становище Англії, Америки, Франції є більш прихильне Китаєві. Також СРСР загрожений на Сибірі Японією заключив пакт ненападу. Америка проектує при помочі Англії блокаду Японії, бо побіда останньої перекреслилаб впливи Америки й Європи в Китаю. Воєнні операції відбуваються зі змінним щастям, Японія не сподівалась так сильного опору зі сторони Китаю. Китай реєчислює на економічне вичерпання Японії протяганням та зтяжністю війни. Можливі союзники Японії Італія і Німеччина потрібують капіталів на власне зброєння і помочі дати не зможуть. Світ стоїть однак перед вогнем страшної війни. Огники на двох кінцях світа блимають вже.

Присилайте передплату, збирайте на пресовий фонд „ЖИТТЯ і СЛОВА“.

По прочитанню не нищ, а передай другому.

Передплата річно: в краю 2.00 зл., за границею 2.00 дол. ам.

Видав і за Редакцію відповідає: Іван Юрків.

З друкарні Йосифа Мецгера в Самборі.